

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
2020**

**Probă scrisă
SOCIOLOGIE**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A. Analizați, în patru pagini, problema *stratificării sociale*, pornind de la următorul text:

Omul este un luptător al vieții sociale. El nu poate fi conceput stând retras permanent în "turnul său de fildeș" pentru a contempla de acolo, cu seninătate, felul cum se desfășoară drama omenirii, ci, dimpotrivă, el coboară între oameni, intră în vâlmășagul vieții, caută să-și asigure pozițiile pe care le socotește mai prielnice. Mai mult decât atât, se asociază sau se trezește gata asociat cu alte grupe de oameni a căror soartă o împărtășește.

Solidar cu clasa și cu grupul său, în luptă cu clasele și grupele rivale, urmărind pe deasupra și salvarea interesului său personal, societatea nu i se poate înfățișa decât ca un neconținut sistem de relații ce trebuiesc stabilite cu o serie de alți oameni, care pot fi modificate prin efortul voinței sale.

(H. H. Stahl, *Teoria și practica investigațiilor sociale*)

În realizarea analizei veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea următoarelor concepte de bază asociate stratificării și structurii de clasă: *stratificare, strat, clasă, statut*;
- explicarea noțiunii de *diferențiere socială*;
- prezentarea succintă a teoriilor despre stratificare în societățile moderne, enunțate de Karl Marx și de Max Weber;
- enumerarea a patru criterii empirice de stratificare socială;
- menționarea câte unei categorii socioprofesionale pentru zona superioară, pentru zona medie, respectiv pentru zona inferioară a stratificării sociale;
- precizarea conținutului mobilității *verticale, laterale și intrageneraționale*;
- analiza relației dintre mobilitatea socială și succes, prin furnizarea unui răspuns interogației lui Anthony Giddens *de ce este dificil ca indivizii să ajungă în vârf dacă muncesc din greu și sunt suficient de stăruitori?*;
- explicarea *sărăciei*, pe baza distincției între sărăcia absolută și sărăcia relativă;
- construirea unui contraargument, care să vizeze inegalitatea șanselor, pentru afirmația lui Richard Perlman care, în 1976, în lucrarea "The Economics of Poverty" susținea că *veniturile joase ale unei familii se constituie într-un cadru mai puțin favorabil pentru educația copiilor, de aici rezultând că persoanele provenind dintr-un astfel de mediu sunt, de regulă, susceptibile de a avea un nivel inferior de calificare și, prin aceasta, fiind mai expuse șomajului sau câștigurilor mici.*

Notă: Se punctează și organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și respectarea numărului de pagini precizat (1 punct). **40 de puncte**

B. Cercetările din domeniul sociologiei au evidențiat capacitatea grupurilor sociale de a asigura socializarea indivizilor prin implicare în comunicare și interrelaționare, precum și rolul fundamental al relațiilor socio-afective pentru fiecare component al grupului.

1. Precizați semnificația noțiunii de *grup social*, conform accepției utilizate în sociologie. **3 puncte**
2. Numiți două tipuri de grupuri sociale, diferențiate după tipul de normativitate implicată în organizarea lor, prezentând totodată specificul acestora pe baza următoarelor elemente: structură, durată, dimensiune, natura relațiilor dintre indivizi, caracteristica acțiunilor comune de grup. **12 puncte**
3. Descrieți, printr-un exemplu, modalitatea în care se realizează dezvoltarea morală a personalității prin socializare. **5 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe ce vizează tematica didactică prevăzută în programa de examen:

1. Menționați patru dintre valorile și atitudinile pe care le promovează programa de *sociologie*.
4 puncte
2. Exemplificați modalitatea în care profesorul de *sociologie* formează/dezvoltă competența specifică „*Determinarea unor tendințe de evoluție a unor probleme sociale din comunitate (discriminarea, infraționalitatea, conflicte sociale)*”, pe baza conținutului „*Probleme sociale (discriminarea, infraționalitatea, conflictele sociale, corupția, sărăcia)*”, printr-o activitate *frontală*, respectiv, o activitate *în perechi*.
12 puncte
3. Enumerați patru funcții ale mijloacelor de învățământ.
4 puncte
4. Detaliați *observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor*, ca metodă complementară de evaluare la disciplina *sociologie*.
4 puncte
5. Argumentați un punct de vedere personal referitor la oportunitatea proiectării de activități inter- și transdisciplinare la disciplina *sociologie*.
6 puncte